

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Summæ Theologicæ Scholasticæ Et Moralis

In Quatuor Partes Distributæ

In qua de Incarnatione Verbi & Mysteriis vitæ Christi, nec non de
Sacramentis in genere & singulis in specie succinctè & dilucidè tractatur

Herincx, Wilhelm

Antverpiae, 1675

§. III. De Virginitate SS. Deiparæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72963](#)

jectio voluntatis ad Deum, & potentiarum inferiorum ad voluntatem. Qui effectus indubie sunt praeципui, & quasi formales justitiae originalis. Quia tamen in B. Virgine non fuerunt ceteri effectus, cum fuerit capax tristitia, habuerit corpus fatigabile, passibile & morti obnoxium; & quia etiam priores effectus non habuit vi originis, ut Adam, sed ex gratia speciali; ideo censent Alii simpliciter in ipsa non fuisse justitiam originalem. Sed hoc pertinet ad questionem de nomine, in qua uterque loquendi modus videtur satis congruus; et si posterior tamquam usitator praeserendus.

Præterea compertum est apud omnes Doctores totam gratiam non fuisse B. Virginis in prima sanctificatione collatam: nam ea per merita jugiter crevit usque ad conceptionem Filii sui. Deinde cum SS. Damasceno, Bernardo, Bernardino, D. Thomæ, D. Bonaventurâ docent omnes Scholastici, B. Virginis in conceptione Filii Dei ex singulari privilegio accessisse ingentem cumulum gratiæ. Quæ sanctificatio ob hoc secunda dici solet. Deinde et si hæc à quibusdam quodam loquendi modo appelleret consummata; satis tamen convenit inter Doctores, non ita fuisse consummatam, quin deinceps B. Virgo veluti viatrix in ea jugiter usque ad mortem creverit per actus meritorios, aut etiam per Sacraenta quorum erat capax, puta Baptismi & Eucharistie. De extrema Unctione est dubium.

Continuis itaque meritorum & gratiæ augmentis ad illam demum sublimitatem sanctitatis pervenit, ut saltem in fine vitæ (quam protracta juxta quosdam ad annum quinquaginta septimum, juxta alios ad annum amplius, juxta alios ad annos quinquaginta novem; juxta alios frequentius ad annum sexagesimum secundum vel potius tertium; juxta plures denique ad annum ætatis septuagatinum secundum, ut videre est apud Baron. ad annum Christi 48.) excelluerit omnes sancti homines & Angelos, etiam Seraphinos, juxta indubitatem omnium Catholicorum fidem; quam exprimens Anselmus sive alias Auctor l. de Exell. Virginis c. 4. ait: *Tota Christianitas ipsam super omnes celos exaltatam, & angelicis chorus prælatam certissime credit.* Ideoque canit Ecclesia in Festo Assumptionis B. Mariae: *Exaltata est sancta Dei genitrix super Chorus Angelorum.* Quorum proinde, & omnian Sanctorum ipsiusque Celi Regina prædicatur. Plena quoque sunt Patrum scripta Encomii Deiparæ, gratiam ejus ineffabilem, incomparabilem, abyssum &c. prædicantibus.

Immo Suarez disp. 8. sect. 4. censet, probabiliter dici posse B. Virginem in fine intensiorem gratiam fuisse consecutam, quam sit in omnibus Angelis & hominibus sanctis collectivè sumptis. Quod tamen ante Suarez

nullus Doctorum tradidisse reperitur, test^e Tannero disp. 2. q. 1. n. 58. qui n. 60. ut existimat id pium & probabile videri posse, ita ^{Judicium} ^{Tanneri de} in præcautione, ne res incerta nullo frumentu, aut etiam cum aliqua offensione audiendum, præsertim coram simplici populo, majori quam par e^c contentio studio defendenda & propaganda suscipiatur, quando multis non potest non mirum & incredibile videri in una B. Virginis plus sanctitatis fuisse, quam in tam immensis sanctissimorum hominum & Angelorum etiam Seraphinorum Myriadibus, que vix sigillatim & per capita numerando exhausti fortasse à quopiam possent spatio annorum septuaginta, quibus circiter B. Virgo vixisse creditur; nedum ut ab una persona numero aut pondere actuum charitatis seu meritorum adæquare possit numerus & pondus meritorum & sanctitatis eorumdem Sanctorum. Ut proinde merito soli Christo omnium capitii hæc gratia plenitudo & perfectio reservata videri possit; prout ait idem Tannerus n. 61.

§. III.

De Virginitate SS. Deiparæ.

FIDE certissimum est S. Mariam fuisse Virginem in concipiendo Christum, ^{17.} Perpetua sive ante partum, fuisse Virginem in partu, & post partum virginem inviolatam permanuisse. Est autem contra Cerinthianos & Ebionitas, qui dixerunt Christum more ordinario ex Joseph genitum, adeoque Deiparam non fuisse Virginem in concepiente. Est etiam contra Iovinianum ^{Maria vir-} ^{de cerith-} ^{ma, contra} diversos Hereticos ^{diversi modi} ^{conradis.} (quem communiter hodie Calvinistæ ^{centes.} sequuntur, præsertim Petrus Martyr & Beza, ut refert Tannerus disp. 2. q. 1. n. 87.) qui docuit Deiparam in pariendo esse corruptam. Est denique contra Helvidium & Antidicomarianos dicentes Deiparam non mansisse Virginem post partum, sed post Christum natum alios ex Joseph liberos, fratres Christi dictos, genuisse.

Constat autem Fides Catholica ex ^{18.} perpetua traditione Ecclesiæ, quæ sibi ex traditione firmissime credidit, & oppositi per ita per perpetua Virginitati Mariæ dogmatizantes semper tamquam Hæreticos execrata est. Quod proinde etiam fecerunt veteres Patres, qui unanimiter hanc Doctrinam velut fidelem & indubitatum sermonem tradiderunt. Eamdem perpetuam Virginitatem Mariæ expressè definivit Martinus I. in Concilio Lateranensi, Consult. 5. can. 3. Deinde in V. Synodo Collat. 8. can. 6. & in VII. Synodo act. 3. in Epist. Tharaſi, & in precibus Ecclesiæ prædicatur B. Maria semper Virgo. Huc etiam spectat Symbolum Apostolorum, in quo fideles

70 Disp. IV. De Principiis Mysteriis vita Christi.

fideles simpliciter & absolutè confitentur B. Mariam tamquam virginem; qualis non esset simpliciter, quæ tandem Virginitatem amississet.

Intelligitur porro Doctrina Catholica de Virginitate seu integritate corporali; prout de opposita violatione agunt Haeretici. Quamvis etiam apud omnes Catholicos Doctores indubitate sit perpetua Virginitas mentis Deiparæ: que sicut nullam violationem passa fuit, sic nec ullam admittere vel pati umquam desideravit, sed insuper Virginitatem suam Domino consecravit per votum; ut communiter etiam Patres tradunt, & ex *Lucæ* 1. probabitur *num. 22*. Secundariis nostri temporis solo contradicendi studio repugnantibus. Inter quos *Bucerus* & *Petrus Martyr* etiam positivum propositum dandi operam liberis adscribere Deiparæ non verentur apud *Canisium* 1. 2. de B. Virginie cap. 8.

Præterea in speciali quod Deipara manserit Virgo in concipiendo seu ante partum, evidenter patet ex Symbolo Apostolorum, in quo dicitur Christus esse *conceptus de Spiritu sancto*. Idem tradit Scriptura *Math. 1.* Antequam convenirent, maritali scilicet conventione, inventa est in utero habens de Spiritu sancto. Et infra: *Quod enim in ea natura est, de spiritu sancto est*. Et iterum infra: *E non cognoscet eam Ioseph, donec peperit &c.* Et *Lucæ 1.* Virgini interroganti: *quomodo fiet istud, quoniam virum non cognoscet?* Respondit Angelus: *Spiritus sanctus supervenient in te, id est, loco viri, desuper seu cælitus veniet in te*. Idem antea prophetaverat *Isaia c. 7.* *Ecce Virgo concepit & pariet filium;* intellige cum Patribus, manens Virgo. Pro magno enim id signo & miraculo promittitur domui David; non est autem novum, quod quæ fuit Virgo, concipiat vel pariat, amittendo Virginitatem. Unde *Math. 1.* post narratam conceptionem Christi de Spiritu sancto, subditur ita impletam fuisse prophetam prefatam Isaiae, quia nimis Maria concipiendo de Spiritu sancto Virgo permanuit, adeoque Virgo concepit. Quare merito tamquam ridiculam explodunt Patres evasionem quorundam Judæorum, qui prophetam Isaiae interlexerunt de Ezechia filio Achaz. Ut interim omittam, quod Ezechias jam tum natus esset, cum Isaiae ista prædicaret, ut ex annis regni Achaz, & ætate qua Ezechias regnare coepit facile colligi potest.

Similiter quod B. Maria manserit Virgo in parte & salvâ integritate pepererit, satis colligitur ex loco citato Isaiae: *Non enim (inquit Ambrosius Epist. 7.) conceptoram tantummodo Virginem sed & paritaram Virginem dixit.* Idem tradunt Patres unanimiter. Quare corpus Christi exiit clauso Matris utero, sine ruptura, immo sine ulla membrorum apertione, per penetrationem dimensionem, sicut post resurrectionem introiit ad discipulos

19.
Virginitas
etiam ante
partum pa-
ret evidenter
ex Symbolo,
& Scriptu-
ra.

20.
Virginitas
in partu con-
firmatur.

clausis januis; prout Patres tradunt & omnes Scholastici. Ideoque S. Ildephonsum l. contra eos, qui disputant de perpetua Virginitate Mariae etiam tamquam Haereticos damnant, qui partum Virginis dicebant accidisse more aliarum feminarum per reserationem uteri cum alluvione sanguinis & dolore.

Nec obstat *Ambrosius* & quidam alii veteres Patres (excepto *Tertulliano*, qui in hoc uti & in aliis erravit, neque est curandus) *Quod fiet* Patres *Chri-*
vulvam dicunt, quod *Christus* aperuerit vul- *aperiuit*
vam seu uterum Matris *luæ*. *Hic est,* (inquit *Ambros. in c. 2. Luca*) qui aperiuit *Matris* sua vul- *vulvam, ut immaculata exiret.* Nam vel ista phra- *ut*
si significant Christum secundasse Matrem; *Non* *noscel*
sicut claudere vulvam est reddere infecun- *eum d*
dam: vel potius, loquuntur de apertione *peperi*
quoad effectum illius, q. d. Christum ha- *orientia*
buisse uterum pervium, seu exisse sine im- *tempore*
pedimento. Unde idem *Ambrosius l. de Institut.* *Tempore*
Virg. c. 8. ait: *Bona porta Maria, que clausa erat,* *et non aperiebatur.* *Transfuit per eam Christus,* *sed non apernit.* Similiter clare se explicat *Hie-*
ronymus & alii Patres. Et consonat illud *Qui in*
quod *Ezechielis 44.* prædictur de porta o- *ad ipsas*
rientali semper clausa, & tamen Domino *per portu*
Deo Israel pervia. Quod de B. Maria semper *orientia*
Virgine & tamen Dei Matre intelligent *tempore* *sam* *læ*
Patres *Hieronymus*, *Ambrosius* & alii. Quod *44.*
autem *Lucæ 2.* significatur convenire Chri- *tempore*
sto illud desumptum ex c. 13. *Exodi 14.* *Ad ipsas*
masculinum adaperiens vulvam, *sanctum Domino* *vulvam*
vocabitur; est periphrasis seu circumlocutio *per ipsas*
primogeniti, qui primus è vulva nescitur: *primo*
hic enim videtur Matris uterum adaperire, *tempore*
ut alii nascituris viam faciat; sive interim *tempore*
exeat more consueto cum reseratione clau- *tempore*
stri, sive sine illa. Unde *Num. 18.* idem *tempore*
aliis verbis indicatur: *Quidquid primum erum-*
pit è vulva &c.

Quod denique S. Maria manserit semper Virgo post partum, non tam evidenter ex Scriptura deducitur. Satis tamen colligitur ex loco citato Ezechielis; prout substat expositioni Patrum. Accedit etiam votum perpetuae castitatis, quod B. Virgo habuit juxta Patres & Doctores unanimiter, etiam ante conceptionem Christi. Qui id colligunt ex verbis ejusdem B. Virginis *Lucæ 1.* *Quomodo fiet istud, quoniam virum non cognoscet?* id est, cognoscere non possum; obstante scilicet non solum proposito (quod poterat pro libitu mutare) sed etiam voto immutabili Virginitatis: alias enim utilis fuisse interrogatio. Deinde indignum est cogitare, quod Sacramentum illud Spiritus sancti, thalamus Verbi Dei, S. Maria permisisset se pollui postea concupiscentia consuetudinis conjugalis.

Fundamentum *Helvidii* fuit, quod *Math. 1.* dicitur: *Antequam convenirent.* Et infra: *Non cognoscet eam, donec peperit filium suum primogenitum.* Quodque Christus dicatur ibidem *Primogenitus.* Quod denique quidam vocentur

Expositus
quid denotet
illud Matt. 1.
Antequam
conveni-
tent.

21.
Quo sibi
adversari
Christi
spuria
uterini
tum.

24.
Item illud:
Nos cog-
nocebāt
eām donec
peperit.

Quo in
dejuncta
per portu-
orientia
temporū
cam Ep. 44.
Joseph man-
sūt semper
virgo,

Ad eam
vulnus
periplo
primus.

23.
25.
Frater
Christi mo-
re scriptur
appellantur
conlangui-
neis pro-
pinq.

Frates
Christi mo-
re scriptur
appellantur
conlangui-
neis pro-
pinq.

23.
25.
Frater
Christi mo-
re scriptur
appellantur
conlangui-
neis pro-
pinq.

tur Fratres Christi, scilicet Jacobus Minor,
Joseph, Simon & Judas.

Ad hæc tamen facile Respondeatur. Ad
primum quidem, ly Antequam non significa-
re quod postea Joseph & Maria convene-
rint carnaliter, sed Scriptura ostendit quid
factum non sit usque ad conceptionem, &
tamen prouin erat cogitare, quod factum
fuisse, indicare volens novitatem my-
sterii contra cursum naturæ solitum, &
intactum relinquere quod postea factum
sit. Sic rectè dicitur Virga Aaron florisse
antequam fuisse plantata; cum tamen
neque postea plantata fuerit. Item dicitur
navis periisse antequam veniret ad por-
tum; cum tamen eò postea non perven-
erit.

Ad II. Resp. adverbia donec & similia
solum exprimere id quod dubium esse po-
tuisset, relinquendo id quod certum est,
velut à fortiori cogitandum. Dicit itaque
Evangelista Joseph non cognovisse Mariam
ante partum, de quo maximè dubitari po-
tuisset, insinuans multò minus postea vi-
rum justissime templum Dei, Spi-
ritus sancti fedem, Domini sui Matrem.
Quem proinde similiter semper mansisse
Virginem, est constans Doctrina Theo-
logorum cum Hieronymo, Beda, Bernardo
& aliis. Similis autem est locutio frequens
in Scriptura, ut Dan. 6. non pervenerunt
usque ad pavimentum, donec acciperent eos
leones. Ubi non significatur, quod postea
pervenerint. Sic neque significatur, quod
corvus post siccata terram sedierit ad
arcam, de quo Gen. 8. dicitur: Non est re-
versus donec siccarentur aquæ. Nec Psalm. 109.
dum dicitur: Sede à dexteris meis donec ponam
&c. significatur, quod postea à dexteris
non sedebit.

Ad III. Dico primogenitum idem esse,
quod primò natum, seu ante quem nul-
lus aliis, eti simul fit unigenitus. Unde
primogenita ex lege debebant Domino
offerri, non expectando, an secundò gen-
unigenitus. Maluit autem Evangelista dicere primogenitum, ut ex hoc ipso
Deo consecratus intelligeretur, ad exem-
plum veteris legis.

Ad IV. Dico fratres Domini more Scrip-
tura dici etiam consanguineos, seu pro-
pinquos: sicut in Scriptura Abraham &
Loth dicuntur fratres, & Sara soror Abrá-
hæ. Sanè Jacobus & Joseph (qui Matth.
13. dicuntur fratres Christi) erant filii Ma-
riae Cleophae, ut patet Matth. 27. Vers. 56.
collato cum Ioan. 19. Vers. 25. adeoque non
poterunt esse fratres uterini Christi sive
filii B. Virginis.

§. IV.

De Desponsatione seu Matrimonio
Deiparae.

F UIR nihilominus B. Virgo juxta Scrip- 26.
turam Luca 1. desponsata viro ante in- Inter B. Vir-
carnationem Verbi; non solum per sponfa- ginem &
lia de futuro, sed etiam per verba de præ- Josephum
senti seu per verum contractum matrimo- intercessit
nialem seu per matrimonium ratum; prout ante in car-
nationem verum ma-
cum D. Thoma & D. Bonaventura post Patres trimonium.
passim, ut resert Tannerus d. 2. q. 1. num. 127.

Quod ipsum satis conficitur ex Scriptura Probatur ex
Matth. 1. cum esset desparsata (scilicet per ver- scripturna.

ba de præsenti) Mater ejus Maria Joseph, ante-
quam convenirent; prout (quod insinuatur)
quantum est ex parte statutis, convenire po-
tuissent. Et infra: Joseph autem vir ejus (en
virum) cum esset iustus, & nollet eam traducere,
per ora hominum, vel accusare publicè pu-
niendam velut adulteram, voluit occultè dimi-
ttere eam. Porro quam non accepit, nemo dimi-
tit. Et ideo qui volebat dimittere, facebatur ac-
ceptam, inquit Ambros. l. 2. in Luam in princip.
Et infra eodem cap. dixit Angelus: Noli ti-
mere accipere, scilicet constanter, seu animo
dimissam retinere, Mariam conjugem tuam.
Ubi iterum B. Virgo appellatur simpliciter
conjugus. Et rursus infra de Joseph dicitur:
accipit conjugem suam. Quod non dicitur de Jesus falso
de sponsa de futuro. Denique non nisi prop- putabatur
pter matrimonium initum contingit, quod filius à Jo-
Jesus putabatur filius Joseph Luca 3. Ob idemque seph genitus,
veritatem
Joseph appellatur Pater Christi Luca 2. Un- diebatur
de Aug. l. 1. de Nupt. c. 11. ait: Propter fidele con- bie Pater
surgium parentes Christi vocari ambo mortueruntur, & Christi, &
non solum illa Mater, verum etiam ille Pater ejus, quidem con-
sicut conjux Matris ejus. Adeoque pater non quām vitri-
carne, sed conjugii copulatione inquit idem carne
1. 2. de consensu Evangelist. c. 1. Multò tamen uxoris.
conjunctius, quām vitricus vocetur pater fi-
liorum suæ uxoris, quia nempe in illo ipso
conjugio circa ejusdem injuriam Christus
virtute Spiritus sancti de Virgine natus est;
adeoque era proles Joseph tamquam nata
ex propria uxore veluti carne sua, & proprio
fundo. Etsi insuper vulgi opinione putare-
tur filius à Joseph genitus.

Et quidem verosimilius est, quod post 27.
Chrysostomum docet Tielemannus, Iansenius, Sua- B. Virgo ante
rez, Vasquez, Sylvius & alii passim, jam ante in- concep-
carnationem Deiparam, fuisse solemniter nem proli-
tradicata in domum sponsi, eiisque cohabita- erat Radu-
tasse, ut indicat illud Matth. 1. Voluit occuliè di- & a in do-
mittere eam; utique jam ad se & ad domum
assumptam. Idem quoque conficit ratio:
quia alias non fuisse sat prospectum famæ
B. Virginis: si quidem conceptio proliis in
domo mariti supponitur maritalis, at extra
domum viri haberi solet suspecta.

Con-